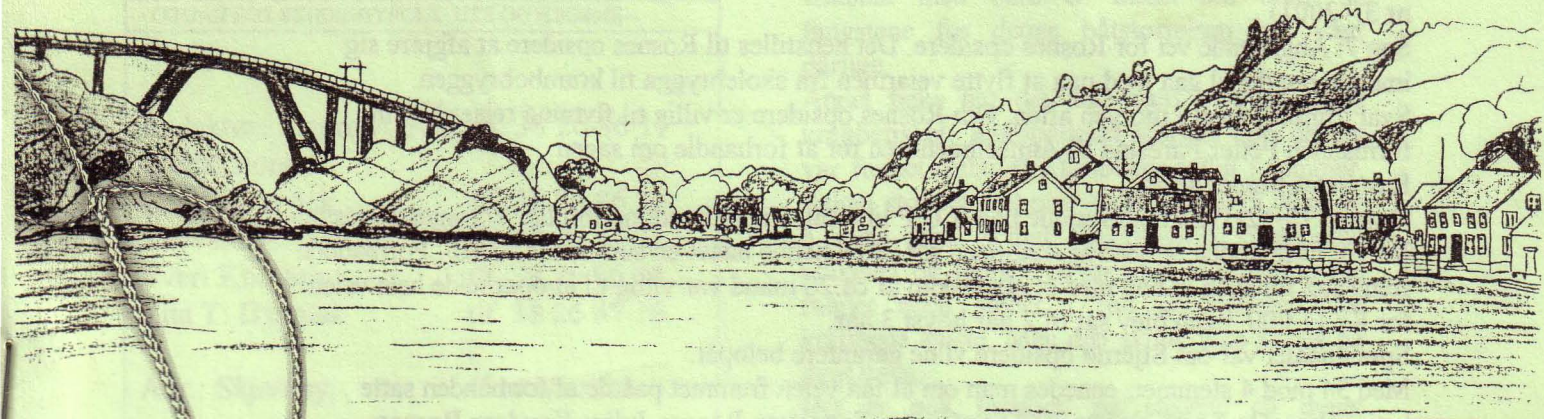

Skjernøyposten

ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Nr. 3.

Sommer - Høst 2002

34. årg.

SKJERNØYAS "FISKERIHAVN".

Dette bildet er fra Dyrstadvågen, som er havna der det er flest fiskebåter nå. Den røde rekekråleren lengst til venstre er m/s "Basken" på ca: 50 fot som eies av Arnt Otto og Trygve Aanensen. Den neste rekekråleren er m/s "Ardea" som også er på ca: 50 fot lang, som eies av Jan Øystein Dyrstad, og tredje fiskebåten er garn og dorgebåten m/b "Pysen" på 31 fot som eies av Svein Walvick, mens Georg Walvick eier den fjerde fiskebåten m/b "Toya" på 22 fot.

Legg også merke til den store hummeren på brygga i forgrunnen.

Foto: Åse Karin Haugstad.

Fortsettelse av Stjernøens økonomiske forhandlinger.

1918 – 1937. Ført i pennen av Chr. P. Dyrstad. Del 4.

Referat fra møte 13. des. 1918 paa S.U.F. lille sal. Der behandles. (sag 1-2-3-4-5-6. er skrevet i nr 3.- 2001)

Sag 7: Angaaende vei for Rosnes opsidere. Det henstilles til Rosnes opsidere at afgjøre sig imelom om de vil gaa med paa at flytte veiarmen fra skolebrygga til krambobryggen.

Svar afgjøres først i morgen aften. Om Rosnes opsidere er villig til flytning reiser Komité formanden Petter Farestad til Amtseingenøren for at forhandle om saken.

Enst. vetat. Mødet hevet.

Onsdag 18-12-1918 holdes møte paa S.U.F. lille sal. Til forhandling forelaa: Veisagen Farestad-Valvig. Formanden oplyste at situationen for veien hadde naaet en sum af Kr. 13685. Formanden fremsatte foreslag at han med et mannskap af ca. 20 mand var villig til at oparbeide hele veien for Kr. 11.000. tiden blev sat til 2 aar høyst 3 aar.

Spørsmålet var om Stjernø opsidere vilde garantere beløpet.

Med 34 mod 4 stemmer, ennedes man om at faa veien fremmet paa de af formanden satte betingelser. De 4 som stemte mod var: Gustav Syvertsen Rosnes-Julius Knudsen Rosnes-R. Rosnes-samt Edvard Skogsø Berge.

Mod de samme 4 stemmer blev vedtat: Komiten faar fulmagt til at opta laan og handle paa beste maade. Møde hevet.

Petter Farestad har vært i Kristiansand og forhandlet med vei ingeniøren angaaende forandring af veiarmen fra skolehuset til Krambodveien. Det siste alternativ er anbefalt af ingeniøren, og blir det som blir at oparbeide. Nemelig: fra hovedvei i gaarden Nedre Farestad til Krambodbryggen.

På møte lørdagskveld 18-1-1919 blev det bestemt at veien (Farestad-Valvig) skulde paabegyndes mandag 20/1. Veien blir at oparbeide af et arbeidslag fra Stjernøen. Petter A Farestad som kontraktør. Veien oparbeides for en omforsenet sum af kr. 10.000 + opsynsudgifter m.v. Veien skal være færdig 1 st juli 1921.

Veikontragten er underskrevet af Petter Farestad.

20de Nove. 1919 holdes møte i Valvig angaaende veien Valvig-Farestad. Man enedes om at opta et laan i Foreningsbanken til udredning af de løbende udgifter. Start Kr. 2000. To tusen kroner. Som laantager blev Gustav Valvig. Kautionistene Petter A Farestad-Chr. P. Dyrstad Dyrstad og Rasmus Dyrstad. Samt Chr. Nikolaisen og Th. Tørresen Farestad. Man omtalte at avholde en basar borte i februar maaned til inntekt for veien. Man enedes om at arbeide og agitere for en basar.

På møte var følgende-Chr. P. Dyrstad-Petter A. Farestad -Rasmus Chr Dyrstad og Gustav Valvig.

Skolehusdagen på Dyrstad gamle skolehus.

Det var historielaget som også i år arrangerte tilstelningen ved Dyrstad gamle skolehus som i år har 125 års jubileum.

24. juli hadde vi en koselig sammenkomst, med salg av kaffe, brus og vafler. Været var nydelig med sol fra klar himmel. Magnhild Brovig ønsket alle velkommen og vi sang som vanlig "Skjernøysangen." Det var gjettekonkurranse hvor mann kunne gjette vekten på en kurv med deilige grønnsaker. Det var også "støvlekasting" hvor små og store kunne få bruk for alle sine krefter. Dette er veldig populært. Basaren er som alltid høydepunktet, gevinstene er ikke av de dyreste, men det hindrer ikke folk fra å ta lodd. Inntekten går i sin helhet til vedlikehold av skolehuset samt strøm. Vi hadde ønsket det hadde kommet flere folk, men en missforståelse i avisen skapte litt forvirring som kanskje var årsaken til at noen uteble. Men de som var der prata og koste seg i sommersonnen i ettermiddagstimen. Hele kr 4000,- ble resultatet fra salget av lodder, kaffen og vaflene.

M. B.

Skjernøyposten.

- ORGAN FOR SKJERNØYFOLK UTE OG HJEMME -

Redaktør: Sigurd Aalvik, tlf. 38 26 86 11

I redaksjonen:

Georg Walvick, tlf. 38 26 86 36

Norvald Jenssen tlf. 38 26 86 75

Evert Knutsen tlf. 38 26 86 86

Rita T. Dyrstad tlf. 38 26 87 16

Adr.: Skjernøy, 4516 Mandal

Postgirokonto: 7877. 06. 62604

E - postadresse: skjiposten@c2i.net

Kontakt i USA: Mrs. Agathe Tompson
865 Buck kd., Stone Ridge.
N.Y. 12484. USA. . - .

Abonment pris pr. år kr 60. -. USA \$ 10

Litt Fiskeprat.

For å begynne med laksen. Fangsten ble mye dårligere enn fjordåres fiske. De ti fiskedagene en kunne fiske med krokarn, var værforholdene dårlige, med mye vind og tung sjø. Noen av fiskerne fikk ut krokarna bare 3 - 4 dager, og fangstene ble bare fra noen få fisker til 30 - 40 stykker på de ti fiskedagene. De heldigste var de som fisket innaskjærs.

Men ålefisket har vært bra, ålen liker det varme vannet i sjøen som har vært hele aug. og sept. men prisen til fisker ved levering sist i aug. var kr 45.00 pr. kg for stor og kr 33.00 for små ål pr. kilo. Det er mye dårligere enn fjordåres priser.

Den store makrellen er også uteblitt på Sørlandet i år, men det har hvert en god del småmakrell som fiskerne ikke kunne bli av med. Noen av dorgebåtene herfra har vært fra Egersund og helt til Bergensdistriktet og dorget makrell. Der er makrellen stor og er betalt med mellom kr 5.00 og 6.00 pr. kg. De største båtene fikk kvoter på 71 tonn mens de mindre båtene fikk mindre kvoter, og når makrellen av

den store sorten var langt til havs fra 30 - 70 n. mil. Det var langt å kjøre for en 30 fots fiskebåt med bare en mann om bord, så fangstene for denne båtstørrelsen har vært dårlige.

Annet fiske har det ikke vært mye av, også krabbefisket. Krabbefisket stoppet opp da det var funnet giftstoff i krabbene tidlig i sommer. Salget stoppet helt opp, da en kunne få diaré av å spise dem. Mange Skjernøyfolk spiste dem allikevel og merket ingen ting. Diarégiften ble funnet noen steder i rua på fjellene hvor krabbene spiste. Men den skulle ikke finnes på dypt vann.

Det er nok forskjell på stedene og dypet krabbene ble fisket på. Mange her på øya mistet en god inntektkilde i sommer på grunn av giften i krabbene.

Forliste ved Ryvingen.

Lørdag 3. aug. i et veldig regnvær, skulle to damer som er medlemmer av Ryvingens venner ta seg til land med båten som tilhører stiftelsen. På grunn av store nedbørmengder var dobbelskroget fylt med vann så båten lå tungt i sjøen. På vei innover begynte båten å synke. Damene fikk ringt til Rita Dyrstad som fikk sendt ut Svein Walvick for å hente dem. Og da han kom fram fikk de så vidt lempet bagasjen og kvinnene om bord før båten ble fylt med vann, og alt var klissvått. Da båten sank var det bare så vidt baugen stakk opp av vannet og politibåten tauet båten inn til Dyrstad.

Grendehuskafeen

 startet opp igjen 18. Sept., og til middag ble det servert fiskesuppe med rundstykker til kr 35. (ingen ting å si på prisen)

Det er Toril Dyrstad som står for menyen hver gang til de forskjellige rettene utover høsten.

Kafeen er oppe annenhver onsdag fra kl 16.00 til 18.00 - 18.30, og det blir også utlodninger med inntekt til nye stoler. Kafeen ønsker godt frammøte utover høsten.....

SKJERNØY KAPELL

Litt om ungdomforeningens arbeid. Dagen er 12. sept. solen bader Hellesundet som ligger speilblank, sommeren er ikke over. En finfin dag. Lørdag 3. august, skulle det være sommertreff i kapellhagen, da håpet vi på sol men så plasket det ned.

Men vi sto på, lopper inne i lillesalen ble lagt ut og sortert etter beste evne. Gevinster plassert i storesalen. Pølsesalg, vafler og lapper fra kjøkkenet. Laksen blir grilla ute i regnvær, det gikk det også. Kapellet ble fylt med folk, det var så mange at det ble trengsel noen steder. Torbjørn Berge gjorde en god jobb som aksjonanins. Jostein Handal hadde andakten og talte om Guds menighet på jord. Børre Berge spilte på pianoet. Det gikk egentlig som planlagt tross været ute. Vi var svært fornøyd at vi klarte det så bra allikevel. Netto beløp i banken 26.500. Vi takker alle som deltok på hver sitt vis ca: 20 - 25 personer var i sving fra kl 11.00 til ca: 19.30 den dagen.

Fredag 13. sept var det samlingsfest, da var det kveldsmat og alle 4. klassingene var spurt på forhånd om å være med å servere, og det gjorde de riktig bra og de fikk en stor takk med applaus. S. B. K. sang 4 sanger som de just hadde innøvd. Det er 5 nye som har begynt i år, mens noen av de største har sluttet. Til andakten skulle vi få besøk av Egeland fra Normisjon, men han møtte ikke opp på grunn av en feil. Så isteden fikk Kjell Gaukås oppdraget med å holde andakten. Han er flink til å engensere barna med andakten sin. Det var møtt veldig mange fram på denne fredagskvelden av både stort og smått.

Vi ser fram til høstens samlinger og håper mange vil finne vegen til kapellet. Vell møtt!

Hilsen Å. AA.

Gudstjeneste på kapellet fra 1930 til 1940 - 45 årene.

Av Birgit Jenssen.

Til kirke en søndags formiddag i Skjernøy kapell i årene fra ca: 1938 til 1940 - 45. Tanker og minner går tilbake til barne og ungdomsår.

Jeg ble spurt om å fortelle litt om gudstjeneste og kirkegang fra den tiden. Det ble holdt gudstjeneste en gang i måneden, det var bestemt fra kapellet var bygd altså 12 prestebesøk i året. Det ble før, som nå, valgt ut folk til å utføre de forskjellige og nødvendige ting og arbeide for å kunne samle folk til kirke. Oppvarmingen av kapellet var den gang med vedfyring, og jeg har hørt at de som skulle fyre opp storesalen begynte kl 5.00 om morgnen for å få det varmt til gudstjenesten begynte kl 10.30. Georg Walvick fortalte meg at når vinteren var kald med sterk storm og kulde, begynte han å fyre lørdag kveld og måtte overnatte for å fyre gjennom natten.

Så var det presten som skulle hentes med båt i Kleven. Det kunne nok være kalt både for prest og mann en vinterdag i åpen båt. På krambubrygga sto Paulus Kristiansen og tok imot presten, og Anna Eriksen sørget for varm kaffe og pannekaker. Da klokken nærmet seg kirketid, ble det folksomt på Farestad-veien. Alle gikk til kirke store som små. Vi som bodde på Rosnes hadde full båt. Fra Dyrstad og Valvik kom de i flokk og følge, likeså fra Skjernøysund og Berge, alle som kunne møte opp.

Senere har jeg tenkt på klessdrakten til de voksne. Kvinnene satt i kåpe og hatt, mennene i mørk dress med hatt og frakk, alle var så pyntet og velkledd. De fleste hadde sine faste plasser. Det var barnerike familier, så en familie tok gjerne opp en hel benk. Ofte kom de også fra Landøy og Skogsøy.

Eugen Walvik var trofast organist. I all slaks vær kom han over øya fra Valvik og tok plass på sin orgelkrakk på galleriet hvor orgelet den gang sto. Jeg husker godt en gang da jeg var ung og vi byttes på å sitte hos ham så vi kunne gi ham et tegn når det var bare ett vers igjen av salmen vi sang. Han sa med sitt lune humør: "Jeg kan jo ikke se når Josefine lukker salmeboken." Det var nok Brynjulf Wilhelmsen som satt der mest. Salmene var mange ganger tunge å synges og vanskelig å forstå, de ble også sunget veldig langsomt. En salme jeg ikke forsto da jeg var ganske lita var: "Med Jesus vil eg fara," siste strofe sang de slik "å vandre i ansjos," jeg likte ikke ansjos, har skjønt det senere. Paulus Kristiansen var alltid den trofaste hjelper med forskjellige ting i kapellet. Da presten kom inn var han i fotsid svart kjortel med hvit prestekrage, veldig fint synes vi. Men når han kom inn til alteret tok Paulus på han en hvit kjortel som heter "messeskjorte," den hadde han på til han gikk på talerstolen, da ble den tatt av igjen. Så begynte talen, til å begynne med var den nok både god og innholdsrik, men da klokken gikk mot mer enn timen ønsket nok mange at presten sa "amen." Når det var nattverd gikk Paulus til alteret igjen, tok "messeskjorte" på presten og tente de to store stearinlysene, ellers ble de aldri tent. Vi spurte en gang på prestekontoret om vi fikk lov til å tenne de lysne litt oftere, men nei de var altfor dyre i innkjøp, så det gikk ikke.

Under nattverden hadde vi ikke beger, men en krans av messing med bølger, som ble satt på kalken så folk kunne drikke i den bølgen, og presten sveiv rundt kransen. Jeg lurte nok litt på hvor mange ganger han sveiv rundt.

Så gikk det igjen en måned til neste gang vi samles til gudstjeneste. Dette var minner fra min ungdom, og det er med stor respekt og takknemlighet til alle dem som har gått før oss ut og inn av kapellet og ført en god arv videre til neste generasjon.

Vi hadde aldri kirkekaffe, alle ville hjem til middag.

B. J.

PORTRETTE

INTERVJUET DENNE GANG ER HENTET FRA SKJERNØYSUND. SJØKAPTEIN KNUT B. KNUTSEN.

Knut er født 9. oktober 1942 i Skjernøysund, og det var i den tiden skjernøyfolk måtte evakuere, da tyskerne skulle bruke øya som skytemål, og min "ankomst" forsinket familiens avreise til Landøy hvor vi ble innlosjert.

Vi bodde i huset til mine besteforeldre på bryggen i sundet helt til jeg skulle begynne skolen, og da flyttet vi inn i en leilighet hos Olga og Edgar Berge på Berge og bodde det i 3 år. I desember 1952 flyttet vi tilbake til Skjernøysund, nærmere bestemt Juvik hvor mine foreldre hadde bygd nytt hus, og Juvik har vært mitt hjem siden.

Spesielt husker jeg tilbake på hummerfisket hvor vi kunne få opptil 3 – 4 hummer i hver teine like utenfor bryggene i Skjernøysund, og det var stor trafikk gjennom sundet av frakteskøyter "listalus" og andre båter så

teinedobbene måtte fortøyes i land. Det var ikke 5 knops grense som nå.

Foruten fisking, var det fotball som var min hovedinteresse om sommeren, og skøyting om vinteren. Da jeg gikk på realskolen var jeg med i MK på gutte og juniorlag, og en sesong på A-laget. Dette var før broa, så jeg rodde over sundet og syklet til trening i Idrettsparken to ganger i uken. Fotballinteressen var stor så min bror og jeg syklet fram og tilbake til Kristiansand flere ganger for å se Start spille mot de beste lagene i landet.

Min far var sjømann så det var bestefaren min som lærte meg å ferdes i båt. Det var bare robåt vi brukte den gang og jeg var ikke mer enn tre år da bestefar laget en åre til meg som jeg lærte å ro med og som jeg siden har tatt vare på. På et tidlig tidspunkt hadde også jeg staket ut min kurs at det var sjømann jeg ville bli. Jeg lyttet med spenning og interesse når bestefar og min far fortalte om livet til sjøs. Jeg var også så heldig å være med min far en tur da jeg var 9 år.

Første gang jeg reiste til sjøs var i mai 1961, da mønstret jeg ut som messegutt på M/T "Rona" av Mandal. Min far satte meg over sundet, og der kom rederen selv, Helge Saanum med sin Mercedes og fraktet førstereisguttene trykt fram til det nye Esso-raffineriet på Slagentangen. M/T "Rona" var på 16.000 tonn og bygd i 1948, så det var ingen ungdom jeg gikk om bord i. Første lasten gikk med bensin til Stockholm og deretter var vi innom Mannefjorden for å proviantere og vise fram skipet. Dette var en søndag så mine foreldre og kjente var på besøk. Det var en grei start jeg hadde som sjømann før kursen ble satt mot fremmede havner. Arbeidet i messa var ikke noen guttedrøm, det krydde av kakkellakker over alt, så jeg var kjempeglad da jeg kunne mønstre om til dekksgutt etter 1 1/2 måned.

Fra min første påmønstring har det vært sjøen som har vært min arbeidsplass, kun avbrutt av 3 år på sjømannskole og vanlig plikttjeneste i marinen. Etter å ha seilt på tre tankskip hos Saanum begynte jeg hos Brøvig rederi i Farsund hvor det ble mest bulkskip. I den perioden var jeg så heldig å være med å ta ut to nybygg fra Japan.

I midten av 1970 årene begynte sjøfartskrisen å knekke mange rederier i Norge, særlig smårederne bukket under. Jeg søkte meg da over i Einar Rasmussens rederi i Kristiansand, og mønstret 1. des. 1976 ut med T/T "Polybritannia" på 269.000 tonn. Rasmussen har siden vært min arbeidsgiver og "Polybritannia" er det største skip jeg har vært på.

Julaften 1977 da jeg var overstyrmann på M/T "Polyscandia" opplevde jeg at en lettmatros forsvant med en av skipes livbåter. Vi var utenfor kysten av Dakar. Skipet var på last med 15 knops fart i forholds urolig vær. Ingen hørte at livbåten ble sjøsatt midtpå natta, det var først når det lysnet av dag vi oppdaget at livbåten var borte. Vi snudde for å lete etter den, men etter kort tid fikk vi beskjed fra et spansk skip at de hadde tatt opp en person, men livbåten ikke kunne berges. I mellomtiden var det blitt gitt beskjed til Rogaland Radio at vedkommende lettmatros var den eneste overlevende fra M/T "Polyscandia"! Dette var jo dramatisk, men heldigvis ringte de fra Rogaland Radio til rederiet og fikk oppklart situasjonen før meldingene gikk ut på nyhetene. I lossehavnen fikk vi om bord en erstatningslivbåt, slik at vi kunne forsette uten forsinkelser. I tiden på M/T "Polyscandia" opplevde jeg å være med å ta opp 22 vietnamesiske båtflyktninger i Kinassjøen. Den yngste var bare noen måneder gammel, mens de eldste måtte være i 70 årene. Heldigvis fikk vi disse i land i Singapore etter ca. to døgn. Flere av disse båtflyktninger kom senere til Sørlandet.

Min første stilling som kaptein fikk jeg også på M/T "Polyscandia" 27. april 1980. Skipet var på 224.000 tonn.

Det er i Nordsjøen jeg har det meste av fartstiden min. Her begynte jeg i okt. 1982, og har hele tiden vært tilknyttet M/T "Polytraveller" som er en bøyelaster på 125.690 tonn som kaptein. Besetningen var 22 mann og alle var norske. Her ble jeg nesten 20 år.

Fors. neste side.

Det ble en tøff overgang med høststormene i Nordsjøen. Den gang var det ingen værgrenser for lasting, alt var overlatt kapteinen. En av mine første lastinger på Statsfjord måtte jeg kople fra p.g.a. økende vind og sjø, bølgende hadde da passert 12 meter. Da jeg kom akterover sa maskinsjefen at det var det verste været han hadde lastet i, så da fikk jeg satt mine egne værgrenser. I dag er det heldigvis fastsatte regler hvor høy sjø en kan laste i.

Det har vært en enorm utvikling i bøyelasting. Den første tiden kjørte vi manuelt, da kunne jeg bli sittende i timevis å kjøre båt (mannøring), mens det i dag foregår automatisk ved hjelp av datamaskiner, kalt (dynamisk posisjonering). På norsk sektor har jeg lastet på Statsfjord, Gullfaks og Ymse. Dessuten har jeg lastet fra 5 forskjellige felt på engelsk sektor, så det har vært en omfattende opplæring da ingen felt er like, alle har forskjellige prosedyrer. Lastingen har foregått fra overflatebøyer, hekklasting fra lagerskip og produksjonsskip og direkte lasteterminal på bunnen av havet hvor vi trekker opp slangen uten å være fortøyd. Det er en travel fart med opptil 60 lastinger i året.

I løpet av disse årene er det blitt mange spesielle opplevelser, både hyggelige og mer dramatiske men heldigvis har jeg vært forskånet fra de store ulykkene. En mørk og stormfull januarnatt i 1983 brakk vi fortøydningstrossa på Statsfjord B med den følge at oljen sprutet over forskipet. Hydraulikkanlegget ble ødelagt så vi ikke kunne få utløst lasteslangen. Til slutt måtte vi bare la skipet sige akterover til slangen brakk i koplingen. Hele tiden var det fare for eksplosjon men heldigvis gikk alt godt, med ingen personskader og vi kunne gå til Stavanger for å utbedre mindre materielle skader.

Det har blitt mange hyggelige opplevelser også. To ganger besøkte jeg min far som seilte hos Brøvig, den ene gangen lå vi begge i New York og den andre gangen besøkte jeg ham i Yokohama mens vi lå i Tokyo. Selv om jeg har hatt mange fine år til sjøs tror jeg ikke jeg vil anbefale sjølivet for andre i dag. Arbeidsplasser for norske sjøfolk er sterkt begrenset og skipene ligger kort tid under land. Det blir lite eller ingen anledning for ungdommer til å komme i land. Riktignok har sønnen min, Rune på 21 år valgt å gå i mine fotspor og når han selv ønsket dette har jeg selvfølgelig støttet ham på en positiv måte.

Det var et hardt slag for meg da min eldste sønn Erling døde i 1999. Jeg er i dag gift med Janne, og sammen har vi sønnen John Olav på 9 ½ år.

Skjernøy er et fredelig og fint sted å bo, med variert natur og muligheter for å gå turer i varierende type terreng. Sjøen og havet har alltid tiltrukket meg så her er gode muligheter til rekreasjon for dr som trives med båtliv og hobbyfiske. Når det virkelig stormer som verst tar jeg turen til Dyrstad / Valvik området for å se sjøen i sin mektighet, og da er det godt å stå på land. Jeg synes bomiljøet på Skjernøy er trivelig og ønsker ikke de store omveltninger i framtiden. Jeg mener vi må prioritere flere bolighus samtidig som vi reduserer hyttebyggingen sterkt. I forbindelse med kulturlandskapet håper jeg på flere skogsveier blir lagt til rette, til glede for alle som er glade i naturen på Skjernøy.

Jeg synes også det lokale tilbud til barn/ungdom/voksne er bra. Spesielt barna har mange og varierte tilbud med hobbyklubb, barneforening, barnekor, yngres og fotballtrening. Den nye idrettsplassen foran grendehuset er til stor glede for mange. I min ungdom ble vi kjeppjaget fra jorde til jorde når vi prøvde å få til fotballkamper etc.

John Olav har samme fotballinteresse som meg, så jeg holder meg i form ved bl.a. å spille fotball sammen med han.

Ellers liker jeg å sykle, og hele familien legger ofte turen til Ystevåa/Åksla.

Verdens vakreste sjøreise. Avslutning.

Av Helge Bornøy

Vi er så innom stedet Risøyhamn før vi etter lunsj ankommer Sortland på Langøya, som med sine 4000 innbyggere har fått bystatus. Byen er hovedbase for kystvaktskipene våre.

En god times tid etterpå legger vi til kai på Stokmarknes og er da på stedet hvor det hele begynte, da Hurtigrutens far, Richard With grunnla Vesteraalens Dampskibsselskab i 1881.

Her er det et stort Hurtigrutemuseum, og som en del av dette har de satt på land et av de gamle skipene, MS "Finnmarken", slik at det er bevart for ettertiden.

Så godt som alle øyene av noen betydning her nord er forbundet med hverandre og fastlandet via broer eller undersjøiske tunneller, og veisambandet er stort sett godt.

Etter Stokmarknes stevner vi sørøstover tilsynelatende rett i fjellveggen, men på broa finner de likevel åpningen til Raftsundet, som er et meget trangt 20 km langt sund som nærmest mirakuløst baner vei gjennom fjellveggene mellom Hinnøya og Austvågøy. Så tar skipet en svipp inn i den enda trangere og berømte Trollfjorden, med stupbratte fjell opp mot 1100 meter. Naturen her er så fantastisk at den vanskelig lar seg beskrive, for superlativene kommer til kort. Den må bare oppleves. I bunnen av fjorden er det så vidt plass til å snu båten, men det går greit med baugpropeller så man snur på "femøren".

Om ettermiddagen og kvelden er vi innom Svolvær og Stamsund igjen og de fleste tar seg en tur på land for å kikke omkring og strekke på bena.

I løpet av natta anløpes Bodø og i tidlige morgentimer Ørnes, før vi ved lunsjtider ankommer Nesna - et idyllisk og fredelig gammelt handelssted.

Neste havn er Sandnessjøen som er omkranset av en mende fjellrike øyer, og ligger derfor lunt til. Etter avgang kan vi beskue fjellkjeden "De 7 søstre", som gjør sitt beste for å gjøre inntrykk. Disse damene har satt folkefantasiaen i sving. Hør bare sagnet om Helgelandsfjellene: Vågekallen satt oppe i Lofoten bak Henningsvær og savnet ei kjerring. Men han fikk ikke særlig respons hos damene sørover kysten. Ja, Lekamøya kalte ham til og med "tøvkaill". Men så en natt skjedde det noe: De 7 søstre hadde stukket av fra faren sin, Suliskongen, og nå danset de fagre og nakne i fjorden. Samtidig var Lekamøya dratt til Tjøtta for å bakte flatbrød. Dette ble for mye for Vågekallen. Han satte seg på hesten og red sørover i vill fart med larm og dunder. De 7 søstre flyktet sørover med Vågekallen i helene. Lekamøya hørte bråket der hun stod og bakte på Tjøtta. Hun kastet fra seg både kjevlet, spøet og bakstefjøla og la på sprang hjemover til Leka. Da våknet Hestmannen. Han skjød en pil sørover, men Skarsvågsgubben (Brønnøykongen) så dette og kastet hatten sin imellom. Pilen gikk gjennom den og landet i havet. Men alle glemte soloppgangen. Så da sola rant, ble alle til sten. Og i dag sitter de der nordfra og sørover: Vågekallen i Lofoten, Hestmannen på sin ganger godt bevoktet av Rødøyløva, De 7 søstre på Alsten. Bakstefjøla, kjevlet og spøet som bautaer på Tjøtta. Hatten til Brønnøykongen er Torghatten med hull gjennom. Og Lekamøya er stivnet på Leka. Vi finner dem alle på kartet.

Videre passerer vi like forbi Alstahaug der dikterpresten Petter Dass fikk sitt sognekall i 1689. Vi kan se hans minnesmerke på neset ved kirken når vi går forbi.

Så ankommer vi Brønnøysund med sine 3000 innbyggere utpå ettermiddagen. Brønnøysundregistrene har fått byens beste tomtearealer, beliggende helt nede på havna.

Like utenfor byen ligger den kjente Torghatten med sitt karakteristiske hull tvers gjennom, og vi har god anledning til å studere fjellet fra alle kanter når vi runder det på vei ut.

Neste sted, Rørvik, er senter for den store øygruppen som heter Vikna - nesten 6000 holmer, skjær og øyer med et utrolig fugleliv, gode fiskemuligheter og jordbruksgrender.

Tidlig neste morgen er vi igjen i Trondheim, og det er anledning til bysightseeing for de som ønsker det.

Det kommer om bord et stort mannskor som skal til Orkanger i anledning av at de der neste dag skal få besøk av kronprinsparet. Vi får derfor en liten avstikker utenom ruteplanen, og blir med på Hurtigrutas første anløp av Orkanger noengang. Der står det musikkorps og en svær folkemengde på kaia og tar i mot oss, rene 17. mai.

Så settes kursen ut den mektige Trondheimsfjorden, 170 km lang og opptil 25 km bred.

Før vi ankommer Kristiansund utpå ettermiddagen har vi passert innenfor de store øyene Hitra og Smøla. Ute i havet kan vi se Grip, en gang landets minste kommune, men nå helt fraflyttet.

Kristiansund er byen som flyter på havet der den ligger på 3 øyer, avhengig av bruene og den gode havna. Byen har 17000 innbyggere og ble landfast i 1992, da det var blitt bygget en undersjøisk tunnel og to svære broer til 1 milliard kroner.

Så er det over Hustadvika i bra vær, og løpet av kvelden anløpes Molde og Ålesund. Det blir mulighet for en spaseretur på land de fleste stedene.

Mens vi sover denne siste natta om bord på MS "Nordlys" har skipet vært innom Torvik, krysset Stadthavet og anløpt Måløy, før vi i de tidlige morgentimer siger langs Bremangerlandet og ankommer Florø etter frokost. Det var det rike sildefisket dengang som var startgrunnlaget for byen da den ble grunnlagt i 1860. I dag har byen 10000 innbyggere og er forsyningsbase for oljeindustrien.

Så er det siste etappe på turen, og etter noen timer er vi innenfor den lange Øygarden nord for Bergen. Kl. 15.00 klapper vi til kai og tar farvel med vårt hyggelige reisefølge. Alle er enige om at det har vært en fantastisk og minnerik tur. Vi for vår del tar bussen til Flesland for å ta flyet til Kjevik, hvor vi blir hentet med bil. Tidlig på kvelden er vi hjemme og kan begynne å la alle inntrykkene få synke inn fra denne turen som med rette blir kalt Verdens Vakreste Sjøreise.

Helge Bornøy.

DET BLE IKKE SATT OPP LEMMER FORANN VINDUENE PÅ RYVINGEN FYR.

Torsdag den 4. juli 2002 ble Ryvingen fyrstasjon nedlagt som bemannet fyr. Kyst verket er fremdeles eiere, de har inngått en leieavtale med Mandal Kommune. Det ble markert ved at representanter i fra Mandal kommune med ordfører Kirsten Huser Leschbrandt i spissen fikk overrakt nøklene til fyrstasjonen av Kystdistriktssjef Sven Arild Hansen fra Kystverket avd. Arendal. Tilstede var også fyrvoktere fra Oksøy, styret for Ryvingens venner og pressen i fra tv og aviser.

Per Solli fra Arendal var den siste fyrvokter på Ryvingen. Det var nå 135 år siden fyrvokter Andreassen fra Sunnmøre steg i land på fyret, og tente lykta som den første fyrvokter på fyrstasjonen. 4. juli 2002 ble et historisk vendepunkt for Ryvingens fyr-historie, nå er fyrvokterens enevelde forbi på Ryvingen. Det er nå Mandal kommune, skoleetaten og styret i Ryvingens venner som i samarbeidd med Kystverket skal stå for driften av fyrstasjonen, i første omgang et prøveprosjekt frem til juni neste år. Kystverket har ansvaret for vedlikeholdet av tårnet, maskinhuset, muren rundt, strømkabelen, halvdelen av sjøbuen.

Ryvingens venner tar ansvaret for driften om sommeren. Det vil si at det er muligheter for og overnatte i boligen, bestige tårnet og hygge seg i vakre omgivelser fra 25.juni til 15. august. Etter den tid er det skoleungdommer som skal ha sin skoletimer der ute. Men i helgene i fra september til mai er det muligheter for og leie fyrboligen.

Fra 6.juli i år, da Ryvingens venner åpnet opp fyrstasjonen for allmennheten, har det vært 95 overnattingsgjester og ca 500 besøkende i tårnet. Så det er tydelig at dette er attraktivt for allmennheten. La oss håpe at prøveprosjektet blir vellykket, og at det kan bli et permanent tilbud, det vil være det beste for Ryvingen at alle kan ta del i dets herligheter!

Ønsker du og melde deg inn i Ryvingens venner ring Rita Dyrstad 382 68716.

Ønsker du og leie fyrstasjonen i helgene ring Odd Arne Skogen 382 62659

RYVINGEN FYR SLUKKET TO KVELDER PÅ RAD I SEPTEMBER.

Stor var forskrekkelsen til Arnt Otto Anensen og Åse Karin Haugstad som bor på Dyrstad, da de satt og så ut over til Ryvingen og plutselig var lyset der ute vekk. De kunne ikke med en gang tro sine egne øyner, ingen lys på Ryvingen !!! De ringte til Oksøy fyr og ga beskjed om situasjonen. Fyrvoktere derfra dro ut, og fikk i løpet av noen timer var lyset i orden igjen. Men kvelden etter skjedde det samme igjen, fyrtårnet sendt ut sine lys stråler, men så ble det brått slutt. Igjen måtte det oppservante "fyrvoktere" ringe til Oksøy fyr. De var veldig takknemlige for opplysningen, og tok turen ut igjen. Siden hen har det vært lys i lykta. Men det er vel første gang i Ryvingens historie at fyrlyset har vært slukket, eller ?

Helselagets årlige høstfest.

Etter mange år er det blitt tradisjon å stille til fest på kapellet i helselaget, og dette ble også gjort i år.

Dagen var lørdag 7. sept. Det skal mye gjøres før det blir fest. Men Oddbjørg Berge står på, sender ut innbydelse til alle eldre på øya, og også til andre som kunne ha lyst til å bli med. Hun har mange spreke damer med, så det er god hjelp. Det ble pyntet og dekket bord i hele storesalen. Tror det var omkring 90 kvinner og menn som møtte fram. Oddbjørg ønsket alle velkommen, og Andreas Holbek holdt andakten. Det var mye sang, som gir fin stemning. Vi hadde også besøk av Harkmark blandet - kor som sang veldig godt. Fine sanger som de fikk veldig applaus for.

Så kom maten på bordet, lekre smørbrød og kaker av mange slag. Dette smakte og stemningen steg. Folk synes det er festelig å treffes igjen etter en lang sommer.

Etter at alle var vel forsynt var det Sturla Ertseids tur. Han har en spesiell måte å underholde oss på og vi moret oss over hans fortellinger og minner fra hans barndomssted, Monsøya i Ny Hellesund. Han fortalte så levende og friskt om livet der ute, så vi så det liksom for oss hele hans barndom, og fikk mang en god latter.

En tilreisende fra hovedstyret takket Oddbjørg for hun holdt på år etter år og var veldig glad for at arbeidet i helselaget på Skjernøy gikk så fint. Og festen var vellykket fra først til sist.

Vi som går trofast på helselagets hyggestund hver siste tirsdag i månen kl 10.00 vil takke henne som har holdt på, det nærmer seg vist 30 år hun har vært leder for dette lag. Vi har det alltid hyggelig og gleder oss til neste gang vi samles.

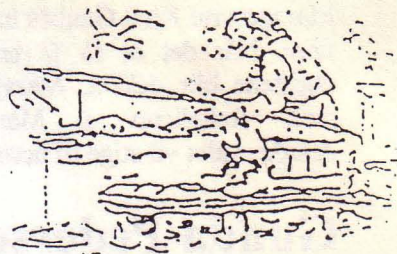
B. J.

"Vi blar i arkivet"

Vi forsetter med å bla i arkivet. Denne gang tar vi med noe fra nr 2. - 1969. Der skrives det bla. Veistrekningen mellom valvik Dyrstad er nå under fult arbeide. Det er et Venneslafirma som har tatt på seg jobben, og ventes ferdig i juni måne. Samme firma er også i gang med å tappe Valvikmyra. Veien vil på hele strekningen bli lagt ut i 6 meters bredde.

Skjernøtfolk har begynt å tenke på formen. I fjor ble det satt i gang et trimkurs for kvinner. I år er det satt i gang ett kurs for kvinner og ett for menn. Kurset foregår på skolehuset og deltakerne er godt fornøyd med det. Kurset for kvinner ledes av frk. Liv Kolstad Mandal og kurset for menn ledes av Per Fasseland Mandal. Vi venter mange spreke Skjernøtfolk i nærmeste fremtid.

R/K "Ambasador Bay", som har ligget trofast på sin post ved krambubrygga siden nyttårsskifte, da den avløste R/K "Olav Ringdal jr", vil i månedskifte april - mai forlate sin stasjon for oppussing og sommerturer. Den ventes igjen til høsten. Det har vært stille ved stasjonen i vinter. Skøyta har for det meste holdt sin plass ved brygga. Hvert nånedskifte har den gjerne ligget en uke som avløsning for et værskip i Nordsjøen

Smånytt fra øya.

7 førstekllassinger begynte på Ime skole nå i høst.

Det er: Henriette Herstad Adriaenssens, Christine Toft Dyrstad, Susanne Skrøvje Abrahamsen, Margrethe Lans Syvertsen, Mamine Victoria Walvik, Joakim Hårdnes Pedersen og Theodor Kristian Aanesen.

Nye leieboere hos Knut og Janne Knutsen: Åse Harket og Silje Harket Thorbjørsen.

Sommertrafikken på sjøen er stadig økende, i hvert fall når det gjelder størrelse og fart.

I sommer har det vært lange "konvoier" av lystbåter i størrelse fra 28 til 45 fot, flere enn noen gang tidligere, og påhengsmotorene blir større og større. Så konklusjonen må bli at det er plenty med penger blant folk, i hvert fall blant noen. Det blir også stadig flere seilbåter å se, og noen av dem har faktisk seilet oppe i ny og ne.

Arealplangruppen på Skjernøy.

I forrige nummer nevnte vi at det ble bestemt å opprette en ny arealplangruppe. Denne er nå kommet i gang med sitt arbeide og består av en representant fra hver av de 7 gårdene på øya. Arbeidet går i grove trekk ut på å følge opp kommunedelplanen for Skjernøy fram mot ny rullering, og behandle og veilede søknader om dispensasjoner fra planen, koordinere/utforme alle nye bebyggelsesplaner og arbeide med spesialoppgaver, som eksempelvis større kloakkanlegg o.l.

Som representanter er valgt:

Ytre Farestad	Jon Tore Øien (Formann)
Vararep.	Roald Syvertsen
Nedre Farestad	Sverre Gabrielsen
Vara.	Terje Jørgensen
Berge	Tønnes Berge
Vara.	Halvdan Jentoft
Skjernøysund	Evert Knutsen(sekretær)
Vara.	Arne Kr. Pedersen
Dyrstad	Sigurd Dyrstad
Vara.	Rita Dyrstad
Valvik	Åshild Aalvik
Vara.	Karin Abrahamsen
Rosnes	Rolf Sandvik
Vara.	(Ikke ennå valgt)

Fors. neste side.

Gruppen skal i nær framtid ha møte med representanter for Mandal kommune og Vest Agder fylkeskommune, for å få svar på en rekke spørsmål og råd og veiledning for det videre arbeidet.

Det vil i løpet av høsten bli innkalt til gårdsmøter på de forskjellige gårdene.

Evert Knutsen

Skjernøymarsjen.

Ca: 140 deltagere møtte fram til årets Skjernøymarsj. Det er en nedgang fra året før på 50, da det startet 190, og året før 120.

Marsjen gikk søndag 25. august i fint sommervær, godt og varmt med noe dis for solen.

Marsgeneral Kjell Gaukås hadde håpet på langt flere. Når det er så få er det bare så vidt utgiftene blir dekket. Marsjen kolliderte også med fotballcup i Mandal. Får håpe deltakertallet vil stige til neste år.

Gunda Pedersen døde 10 juni, i en alder av 96 år. De siste årene har hun bodd på bygdeheimen i Holum. Hun bodde sammen med sin mann Gunnar i Skjernøysund, og de hadde 4 barn. Vi lyser fred over hennes minne.

I ny bolig på Dyrstad er det flyttet inn 3 personer. Det er Finn Brede med konen Lisbeth og datteren Linda. De kommer fra Bærum, og ønsker å bli sørlendinger. Vi ønsker dem velkommen til Skjernøy og håper de vil finne seg godt til rette.

Vi Gratulerer Helene og Espen Hageland Dyrstad med en gutt som er født 16. august.

Barnedåp på kapellet søndag 8. sept. Barnets navn: Tor Arne Johannesen Mager, foreldre: Hege Johansen og Sindre Mager.

Samtidig ble vårens konfirmanter presentert. Der er 7 stykker og heter Siv Dyrstad, Marie Therese Aanensen, Marius Dyrstad, Stein Erik Amudsen, Malene Christensen, Lotte Øyen og Ragnhild Vikør.

Gruffullt vær.

Lørdag 3. august var det nedbørsrekord for august måne, over 80 millimeter på et døgn. Det har aldri vært målt før for denne månen. Flere småbåter ble så fulle av vann at de rett og slett søkte med påhengsmotor og det hele. Bekker ble fulle av vann og på veier rant grusen vekk. Det skulle være loppemarked i kapellhagen, dette måtte foregå innendørs, men det gikk jo bra allikevel.

St. Hans-aften ble ikke den helt store i år. Det blåste kuling fra syd vest med regnbyger, og det ble høy sjø. Det ga seg riktignok litt utover kvelden, så en fikk tent en del bål men det ble mye mindre båter å se på fjorden. Det var kort og godt kaldt og guffent.

Også i år ble det arrangert skjærgårdsgudstjeneste innerst i Ystevågen. Dagen var søndag 7. juli kl 11.00. Det var litt regnbyger til å begynne med, men da gudstjenesten begynte kom solen fram. Det var mange frammøtte, og en stor flokk fra Hald bibelskole som hadde et situasjonsspill. Totalt måtte det være 200 – 250 mennesker fra Skjernøy og Holum menighet. Sokneprest Haraldstad forrettet og en prest fra skolelaget på Hald holdt prekenen.

Ordføreren kommer til Skjernøy (grendehuset) med benken 2. oktober. Har skjernøyfolk noe på hjertet som de vil spørre om så møt fram.

Været siden sist.

Har kort og godt vært kjempebra!!!! Juni er jo alltid en lunefull måned med vind og noe nedbør, slik var det også i år, og begynnelsen og slutten av juli var likedan men noe varmere. Men det meste av fellesferien var bare fin, og i august fra den 4. og utover. Temperaturen var over 20 grader hver dag, opp i 25 – 26 grader og sjøvannet ble varmere og varmere 22 grader på det meste. I dag midten av sept. er sjøvannet fremdeles 17 – 18 grader. Lufttemperaturen er blitt noe kaldere på natten men dagstemperaturen er fortsatt veldig høy. Sommeren holder på ennå selv om det er høst. Atter en gang runner vi av med nr. 3. 2002. Vi møtes før jul. Ha en god høst. Red.